

Det 'søde liv' i Roskilde for 100 år siden

Af Per Steenholdt

Historien bag fotoet

Det er i år 50 år siden, man kunne nyde søde kager i det legendariske 'Schmidts Conditori'. De to billeder i dagens indlæg er begge en anelse over 100 år gamle. Det 'søde liv' kan nu også forstås i en mere overført betydning. Her er det ikke kun søde kager, der tænkes på, og det søde liv leves lettest, hvis man kan bevare den søde stemning fra hvedebrødsdagene. Både billedet af konditoriet og Trægården har noget med familien Schmidt at gøre. Der står N. J. Schmidt over konditoriet, men hvis man ser i diverse folketællinger, har Niels Julius Schmidt for 100 år siden ikke meget med konditoriet at gøre. Lader man fantasien løbe lidt, kan man nemt få en idé om, hvad der kunne

Kristian Hude: 'Schmidts Conditori' omkring 1916 på hjørnet af Algade og Rosenhavestrædet.

lokke de to damer i konditoriet frem i døren og diskutere ivrigt.

Folketællingen fra 1911

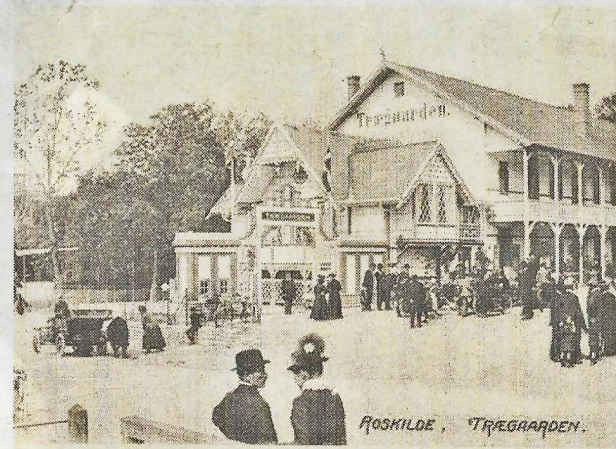
Dette år finder man ægteparret Schmidt boende på Algades modsatte side i nr. 14. Her har ligget et konditori siden 1848. Dette konditori har Niels Julius købt i 1885, og det går godt. Den gode konditor har netop rundet de 50 år, og hans kone Henriette er kun

et par år yngre. Man kan ikke løfte dyner med en folketælling, men de deler da adresse. Om der stadig kan opstå 'sød musik' mellem ægtefællerne, ved vi ikke. Roskilde Bank køber imidlertid ejendommen, og i 1914 flytter konditoriet over til Algade 15 i den gamle bryggergård. Her ligger det frem til 1967.

Folketællingen fra 1916

Dette år finder man, ikke

overraskende, Henriette Schmidt boende på 1. sal over konditoriet i Algade 15. Hun er i folketællingen opført som "Bestyrer af Konditori". Hvor er gemalen? Julius er, om ikke over alle bjerge, så i det mindste neden for den stejle Olsgade-bakke. Han har i flere år været "Restauratør" og drevet det blomstrende, velbesøgte etablissement Trægården. Det gør han naturligvis ikke alene. Af folketællingen fremgår det,

Postkort udgivet af Flensborg i 1916 af Trægården på Frederiksborgvej.

at her bor også den ugifte Agda Winberg på 30 år, der er ansat som "Bufistinde". Folketællingen kan stadig ikke løfte dyner, så Agda kan da tilbringe sine nætter bag låste døre langt fra sin arbejdsgiver. Det er dog sikkert, at hvis Julius vil se sin kone i Algade, har han mistet pusten, når han har bevæget sig op af den stejle bakke.

Tilbage til Hudes foto

Om Henriette og Julius stadig er gift kun ud fra fornuft, eller om der stadig kan opstå sød musik mel-

lem dem, ved vi ikke. Man kan dog være helt sikker på, at i Roskilde for omkring 100 år siden, har det været ivrigt debatteret, og der har givet været sladret en del. På Trægården har Agda været udsat for de lokale mænds nysgerrige blikke, og på konditoriet har mange af byens fruer haft lyst til at udfritte Henriette Schmidt. På Hudes foto er en kvinde på vej ud af billedet til venstre. Hvis det var "Bufistinden" Agda Winberg, kunne det nok lokke nogle kvinder ud af konditoriet.